

V Bruseli 30. 7. 2021
COM(2021) 435 final

2021/0249 (NLE)

Návrh

VYKONÁVACIE ROZHODNUTIE RADY,

**ktorým sa mení rozhodnutie 2009/791/ES, ktorým sa Nemecku povoľuje naďalej
uplatňovať opatrenie odchyľujúce sa od článku 168 smernice 2006/112/ES o spoločnom
systéme dane z pridanej hodnoty**

DÔVODOVÁ SPRÁVA

Podľa článku 395 ods. 1 smernice 2006/112/ES z 28. novembra 2006 o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty (ďalej len „smernica o DPH“¹) môže Rada jednomyselne na návrh Komisie opraviť ktorýkoľvek členský štát, aby uplatňoval osobitné opatrenia odchyľujúce sa od ustanovení uvedenej smernice s cieľom zjednodušiť výber DPH alebo zabrániť určitým formám daňových únikov alebo vyhýbaniu sa daňovým povinnostiam.

Spolková republika Nemecko (ďalej len „Nemecko“) požiadalo listom, ktorý Komisia zaevidovala 19. februára 2021, o povolenie naďalej uplatňovať opatrenie odchyľujúce sa od článkov 168 a 168a smernice o DPH s cieľom vyňať z práva na odpočítanie dane DPH, ktorou je zaťažený tovar a služby, ktoré zdaniteľná osoba z viac ako 90 % používa na svoje súkromné účely alebo na súkromné účely svojich zamestnancov, respektíve vo všeobecnosti na nepodnikateľské účely alebo na neekonomické činnosti. K žiadosti bola pripojená správa o uplatňovaní tohto opatrenia vyžadovaná v článku 2 rozhodnutia Rady 2009/791/ES z 20. októbra 2009² zmeneného vykonávacím rozhodnutím Rady (EÚ) 2018/2060 z 20. decembra 2018³.

O žiadosti predloženej Nemeckom Komisia v súlade s článkom 395 ods. 2 smernice o DPH informovala ostatné členské štáty listami zo 17. marca 2021. Listom z 18. marca 2021 Komisia oznámila Nemecku, že má všetky informácie potrebné na posúdenie danej žiadosti.

1. KONTEXT NÁVRHU

• Dôvody a ciele návrhu

V článku 168 smernice o DPH sa stanovuje, že zdaniteľná osoba má právo odpočítat DPH účtovanú na uskutočnené nákupy a prijaté služby na účely svojich zdaniteľných transakcií. V článku 168a ods. 1 smernice o DPH sa stanovuje, že DPH z výdavkov súvisiacich s nehnuteľným majetkom, ktorý je súčasťou majetku podniku zdaniteľnej osoby a používa sa tak na účely podnikateľskej činnosti, ako aj na nepodnikateľské účely, je odpočítateľná len do tej miery, v akej sa tento majetok používa na účely podnikateľskej činnosti zdaniteľnej osoby. Podľa článku 168a ods. 2 smernice o DPH môžu členské štáty uplatňovať toto pravidlo aj vo vzťahu k výdavkom súvisiacim s iným tovarom, ktorý je súčasťou majetku podniku, podľa svojich kritérií. Článok 168a bol do smernice o DPH vložený smernicou Rady 2009/162/EÚ z 22. decembra 2009⁴ s cieľom obmedziť odpočet na podiel skutočného používania na podnikateľské účely, a tak účinnejšie uplatňovať zásadu, podľa ktorej k odpočtu dochádza len vtedy, ak sa dotknuté tovary a služby používajú na účely podnikania zdaniteľnej osoby.

Podľa článku 395 smernice o DPH môžu členské štáty uplatňovať opatrenia odchyľujúce sa od ustanovení smernice o DPH s cieľom zjednodušiť postup pri výbere DPH alebo zabrániť určitým druhom daňových únikov alebo vyhýbaniu sa daňovým povinnostiam, ak ich Rada oprávnila.

Nemecko požiadalo o možnosť naďalej uplatňovať opatrenie odchyľujúce sa od článkov 168 a 168a smernice o DPH, na základe ktorého môže z práva na odpočítanie úplne vyňať DPH, ktorou je zaťažený tovar a služby, ktoré zdaniteľná osoba používa z viac ako 90 % na súkromné alebo nepodnikateľské účely, a to vrátane neekonomických činností.

¹ Ú. v. EÚ L 347, 11.12.2006, s. 1.

² Ú. v. EÚ L 283, 30.10.2009, s. 55.

³ Ú. v. EÚ L 329, 7.12.2018, s. 20.

⁴ Smernica Rady 2009/162/EÚ z 22. decembra 2009, ktorou sa menia a dopĺňajú niektoré ustanovenia smernice 2006/112/ES o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty (Ú. v. EÚ L 10, 15.1.2010, s. 14 – 18).

Toto odchyľujúce sa opatrenie bolo Nemecku pôvodne povolené rozhodnutím Rady 2000/186/ES z 28. februára 2000⁵ na obdobie do 31. decembra 2002 a bolo opätovne povolené rozhodnutím Rady 2003/354/ES z 13. mája 2003⁶ na obdobie do 30. júna 2004, rozhodnutím Rady 2004/817/ES z 19. novembra 2004⁷ na obdobie do 31. decembra 2009 a rozhodnutím Rady 2009/791/ES z 20. októbra 2009 na obdobie do 31. decembra 2012. Platnosť posledného rozhodnutia bola vykonávacím rozhodnutím Rady 2012/705/EÚ z 13. novembra 2012⁸ predĺžená do 31. decembra 2015, vykonávacím rozhodnutím Rady (EÚ) 2015/2428 z 10. decembra 2015⁹ do 31. decembra 2018 a vykonávacím rozhodnutím Rady (EÚ) 2018/2060 z 20. decembra 2018¹⁰ do 31. decembra 2021.

Nemecko vo svojej súčasnej žiadosti Komisiu informovalo, že uplatňovanie odchyľujúceho sa opatrenia sa osvedčilo ako veľmi účinné a predstavuje značné zjednodušenie výberu DPH. Takisto pomáha predchádzať daňovým únikom a vyhýbaniu sa daňovým povinnostiam.

Požadované minimálne používanie tovaru z aspoň 10 % na podnikateľské účely, ktoré je nutné, aby sa mohla odpočítať DPH na vstupe, je pomerne nízke. Podľa Nemecka bude mať predĺženie platnosti tohto opatrenia len malý vplyv na celkovú výšku príjmov z DPH vybraných na stupni konečnej spotreby, a preto nepriaznivo neovplyvní vlastné zdroje Únie plynúce z DPH.

Nemecko uvádza, že opatrením sa zníži administratívna záťaž daňovníkov aj daňových správ, pretože netreba monitorovať pomer používania takéhoto tovaru na podnikateľské a na nepodnikateľské účely ani ho upravovať, a teda netreba viesť záznamy o týchto zmenách. Limit vo výške 10 % zodpovedá aj úprave v nemeckých právnych predpisoch týkajúcich sa dane z príjmov, v ktorých sa stanovuje, že za majetok podniku možno považovať len tovar, ktorý sa aspoň z 10 % využíva na podnikateľské účely.

Výnimky sa spravidla udeľujú na obmedzené obdobie tak, aby sa dalo posúdiť, či je osobitné opatrenie primerané a účinné. Komisia v tejto súvislosti na základe informácií poskytnutých Nemeckom usudzuje, že rozdelenie v pomere 10 % na podnikateľské a 90 % na nepodnikateľské použitie naďalej predstavuje vhodný základ na odlišenie transakcií, v súvislosti s ktorými sa použitie na podnikateľské účely môže považovať za zanedbateľné.

Dotknuté osobitné opatrenie preto predstavuje pre daňové správy a podniky uľahčenie, keďže nie je potrebné žiadne monitorovanie následného použitia tovaru a služieb, na ktoré sa v čase ich nadobudnutia vzťahovalo vyňatie z práva na odpočítanie, predovšetkým pokiaľ ide o možné zdanenie osobnej spotreby podľa článku 16 alebo článku 26 smernice o DPH alebo úpravy odpočítanej dane, ako sa vyžaduje podľa článkov 184 až 192 uvedenej smernice. Predĺženie platnosti odchyľujúceho sa opatrenia je preto primerané.

Každé predĺženie platnosti by však malo byť dočasné, aby sa dalo posúdiť, či sú podmienky, na ktorých sa výnimka zakladá, stále platné. Navrhuje sa preto predĺžiť platnosť výnimky do konca roka 2024 a požiadať Nemecko, aby v prípade, že by sa malo uvažovať o ďalšom predĺžení platnosti na obdobie po roku 2024, predložilo najneskôr do 31. marca 2024 spoločne so žiadosťou o predĺženie platnosti aj správu, ktorej súčasťou bude preskúmanie uplatňovaného pomeru rozdelenia medzi použitím na podnikateľské a nepodnikateľské účely, na ktorom sa zakladá vyňatie z práva na odpočítanie.

⁵ Ú. v. ES L 59, 4.3.2000, s. 12.

⁶ Ú. v. EÚ L 123, 17.5.2003, s. 47.

⁷ Ú. v. EÚ L 357, 2.12.2004, s. 33.

⁸ Ú. v. EÚ L 319, 16.11.2012, s. 8.

⁹ Ú. v. EÚ L 334, 22.12.2015, s. 12.

¹⁰ Ú. v. EÚ L 329, 7.12.2018, s. 20.

Keďže rozhodnutie Rady 2009/791/ES z 20. októbra 2009 bolo prijaté pred prijatím smernice Rady 2009/162/EÚ z 22. decembra 2009, ktorou sa do smernice o DPH vložil článok 168a, v jeho názve sa neodkazuje na článok 168a. S cieľom odstrániť tento nesúlad medzi názvom a obsahom rozhodnutia Rady 2009/791/ES by sa preto mal zmeniť názov rozhodnutia Rady 2009/791/ES tak, že sa doň zahrnie odkaz na článok 168a smernice o DPH.

- **Súlad s existujúcimi ustanoveniami v tejto oblasti politiky**

Podobné výnimky súvisiace s vyňatím DPH splatnej za tovar a služby z práva na odpočet DPH, ak sa predmetný tovar a služby používajú v rozsahu viac ako 90 % na súkromné účely zdaniteľnej osoby alebo jej zamestnancov, resp. vo všeobecnosti na nepodnikateľské alebo neekonomické činnosti, boli udelené iným členským štátom (Rakúsko¹¹, Holandsko¹²).

V článku 176 smernice o DPH sa stanovuje, že Rada určuje, pri ktorých výdavkoch nevzniká právo na odpočítanie DPH. Dovtedy Rada dáva členským štátom právo zachovať výnimky, ktoré sa uplatňovali 1. januára 1979. Preto existuje celý rad ustanovení „status quo“, ktorými sa obmedzuje právo zdaniteľných osôb na odpočítanie.

Bez ohľadu na predchádzajúce iniciatívy zamerané na stanovenie pravidiel týkajúcich sa kategórií výdavkov, na ktoré sa obmedzenie práva na odpočítanie¹³ môže vzťahovať, je takáto výnimka až do harmonizácie týchto pravidiel na úrovni EÚ primeraná.

Navrhované opatrenie je preto v súlade s existujúcimi ustanoveniami smernice o DPH.

2. PRÁVNÝ ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

- **Právny základ**

Článok 395 smernice o DPH.

- **Subsidiarita (v prípade inej ako výlučnej právomoci)**

Vzhľadom na ustanovenie smernice o DPH, z ktorého návrh vychádza, sa zásada subsidiarity neuplatňuje.

- **Proporcionalita**

Rozhodnutie sa týka povolenia udeleného členskému štátu na základe jeho vlastnej žiadosti a nezakladá sa ním žiadna povinnosť.

Vzhľadom na obmedzený rozsah pôsobnosti výnimky je osobitné opatrenie úmerné sledovanému cieľu, a to zjednodušiť postup pri výbere DPH a zamedziť určitým formám daňových únikov alebo vyhýbaniu sa dani. Návrh nepresahuje rámec toho, čo je potrebné na splnenie tohto cieľa.

¹¹ Vykonávacie rozhodnutie Rady (EÚ) 2018/1487 z 2. októbra 2018, ktorým sa mení vykonávacie rozhodnutie 2009/1013/EÚ, ktorým sa Rakúskej republike povoľuje naďalej uplatňovať opatrenie odchyľujúce sa od článkov 168 a 168a smernice 2006/112/ES o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty (Ú. v. EÚ L 251, 5.10.2018, s. 33 – 34).

¹² Vykonávacie rozhodnutie Rady (EÚ) 2020/2189 z 18. decembra 2020, ktorým sa Holandsku povoľuje zaviesť osobitné opatrenie odchyľujúce sa od článkov 168 a 168a smernice 2006/112/ES o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty (Ú. v. EÚ L 434, 23.12.2020, s. 1 – 2).

¹³ KOM(2004) 728 v konečnom znení – návrh smernice Rady, ktorou sa mení smernica 77/388/EHS s cieľom zjednodušiť povinnosti spojené s daňou z pridanej hodnoty (Ú. v. EÚ C 24, 29.1.2005, s. 10), stiahnutý 21. mája 2014 (Ú. v. EÚ C 153, 21.5.2014, s. 3).

- **Výber nástroja**

Navrhovaný nástroj: vykonávacie rozhodnutie Rady.

Podľa článku 395 smernice Rady 2006/112/ES je výnimka zo spoločných pravidiel o DPH možná iba na základe povolenia Rady konajúcej jednomyselne na návrh Komisie. Vykonávacie rozhodnutie Rady je najvhodnejším nástrojom, keďže môže byť určené jednotlivému členskému štátu.

3. VÝSLEDKY HODNOTENÍ *EX POST*, KONZULTÁCIÍ SO ZAJINTERESOVANÝMI STRANAMI A POSÚDENÍ VPLYVU

- **Konzultácie so zainteresovanými stranami**

Tento návrh vychádza zo žiadosti, ktorú predložilo Nemecko, a týka sa iba tohto členského štátu.

- **Získavanie a využívanie expertízy**

Externá expertíza nebola potrebná.

- **Posúdenie vplyvu**

Návrh vykonávacieho rozhodnutia Rady má zjednodušiť postup pri výbere DPH tak, že Nemecku sa umožní naďalej uplatňovať odchyľujúce sa opatrenie, na základe ktorého môže z práva na odpočítanie úplne vyňať DPH, ktorou je zaťažený tovar a služby, ktoré zdaniteľná osoba používa z viac ako 90 % na súkromné alebo nepodnikateľské účely vrátane neekonomických činností. Toto opatrenie sa osvedčilo ako vhodný a účinný nástroj.

Podľa Nemecka nebude mať predĺženie platnosti tohto opatrenia negatívny vplyv na celkovú výšku príjmov z DPH vybraných na stupni konečnej spotreby, a preto nepriaznivo neovplyvní vlastné zdroje Únie plynúce z DPH.

4. VPLYV NA ROZPOČET

Návrh nebude mať žiadny negatívny vplyv na rozpočet EÚ.

5. ĎALŠIE PRVKY

Návrh je časovo obmedzený a zahŕňa doložku o ukončení platnosti k 31. decembru 2024.

Návrh

VYKONÁVACIE ROZHODNUTIE RADY,

ktorým sa mení rozhodnutie 2009/791/ES, ktorým sa Nemecku povoľuje naďalej uplatňovať opatrenie odchyľujúce sa od článku 168 smernice 2006/112/ES o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie,

so zreteľom na smernicu Rady 2006/112/ES z 28. novembra 2006 o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty¹, a najmä na jej článok 395 ods. 1 prvý pododsek,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

keďže:

- (1) V článkoch 168 a 168a smernice 2006/112/ES sa upravuje právo zdaniteľných osôb na odpočítanie dane z pridanej hodnoty (DPH) z tovaru a služieb, ktoré im boli dodané, resp. poskytnuté na účely ich zdaniteľných transakcií. Nemecku sa povolilo zaviesť odchyľujúce sa opatrenie, ktorého cieľom je vyňať z práva na odpočítanie dane DPH, ktorou je zaťažený tovar a služby, ak sú predmetný tovar a služby používané v rozsahu viac ako 90 % na súkromné účely zdaniteľnej osoby alebo jej zamestnancov, resp. vo všeobecnosti na nepodnikateľské účely alebo neekonomické činnosti.
- (2) Pôvodne sa rozhodnutím Rady 2000/186/ES² Nemecku povolilo zaviesť a uplatňovať opatrenia odchyľujúce sa od článkov 6 a 17 smernice Rady 77/388/EHS³ do 31. decembra 2002. Rozhodnutím Rady 2003/354/ES⁴ sa Nemecku povolilo uplatňovať do 30. júna 2004 opatrenie odchyľujúce sa od článku 17 smernice 77/388/EHS. Rozhodnutím Rady 2004/817/ES⁵ sa platnosť uvedeného povolenia predĺžila do 31. decembra 2009.

¹ Ú. v. EÚ L 347, 11.12.2006, s. 1.

² Rozhodnutie Rady 2000/186/ES z 28. februára 2000, ktorým sa Spolkovej republike Nemecko povoľuje uplatňovať opatrenia odchyľujúce sa od článkov 6 a 17 šiestej smernice 77/388/EHS o zosúladiení právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa daní z obratu – spoločný systém dane z pridanej hodnoty: jednotný základ jej stanovenia (Ú. v. ES L 59, 4.3.2000, s. 12).

³ Šiesta smernica Rady 77/388/EHS zo 17. mája 1977 o zosúladiení právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa daní z obratu – spoločný systém dane z pridanej hodnoty: jednotný základ jej stanovenia (Ú. v. ES L 145, 13.6.1977, s. 1).

⁴ Rozhodnutie Rady 2003/354/ES z 13. mája 2003, ktorým sa Nemecku povoľuje uplatňovať opatrenie odchyľujúce sa od článku 17 šiestej smernice 77/388/EHS o zosúladiení právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa daní z obratu (Ú. v. EÚ L 123, 17.5.2003, s. 47).

⁵ Rozhodnutie Rady 2004/817/ES z 19. novembra 2004 oprávňujúce Nemecko na uplatnenie opatrenia odchyľujúceho sa od článku 17 šiestej smernice 77/388/EHS o zosúladiení právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa daní z obratu (Ú. v. EÚ L 357, 2.12.2004, s. 33).

- (3) Rozhodnutím Rady 2009/791/ES⁶ sa Nemecku povolilo naďalej uplatňovať opatrenie odchyľujúce sa od článku 168 smernice 2006/112/ES. Platnosť uvedeného povolenia po viacerých následných predĺženiach skončí 31. decembra 2021.
- (4) Smernicou Rady 2009/162/EÚ⁷ z 22. decembra 2009 bol do smernice 2006/112/ES vložený článok 168a s cieľom obmedziť odpočet na podiel skutočného používania na podnikateľské účely, a tak účinnejšie uplatňovať zásadu, podľa ktorej k odpočtu dochádza len vtedy, ak sa dotknuté tovary a služby používajú na účely podnikania zdaniteľnej osoby. Názov rozhodnutia 2009/791/ES preto musí odkazovať aj na článok 168a smernice 2006/112/ES.
- (5) Nemecko listom z 19. februára 2021 zaslalo Komisii žiadosť, aby sa predĺžilo povolenie naďalej uplatňovať opatrenie odchyľujúce sa od článkov 168 a 168a smernice 2006/112/ES s cieľom úplne vyňať z práva na odpočítanie dane DPH, ktorou je zaťažený tovar a služby, ktoré zdaniteľná osoba z viac ako 90 % používa na súkromné alebo na nepodnikateľské účely vrátane neekonomických činností (ďalej len „žiadosť“). K žiadosti bola pripojená správa o uplatňovaní odchyľujúceho sa opatrenia vrátane preskúmania pomeru rozdelenia uplatňovaného na právo na odpočítanie DPH, ako sa vyžaduje v článku 2 rozhodnutia 2009/791/ES.
- (6) V súlade s článkom 395 ods. 2 druhým pododsekom smernice 2006/112/ES Komisia listami zo 17. marca 2021 informovala ostatné členské štáty o žiadosti, ktorú predložilo Nemecko. Listom z 18. marca 2021 Komisia oznámila Nemecku, že má všetky informácie potrebné na posúdenie danej žiadosti.
- (7) Podľa Nemecka sa opatrenie osvedčilo ako veľmi účinné z hľadiska zjednodušenia výberu DPH a predchádzania daňovým únikom a vyhýbaniu sa daňovým povinnostiam. Opatrením sa znižuje administratívna záťaž podnikov aj daňových správ, keďže nie je potrebné monitorovať následné použitie tovaru a služieb, na ktoré sa v čase ich nadobudnutia vzťahovalo vyňatie z práva na odpočítanie dane. Nemecku by sa preto malo povoliť uplatňovať toto osobitné opatrenie naďalej na ďalšie obmedzené obdobie, a to do 31. decembra 2024.
- (8) Ak bude Nemecko považovať za potrebné predĺžiť platnosť opatrenia na obdobie po roku 2024, malo by Komisii do 31. marca 2024 predložiť žiadosť, ku ktorej pripojí správu o uplatňovaní opatrenia, ktorej súčasťou by malo byť preskúmanie uplatňovaného pomeru rozdelenia.
- (9) Odchyľujúce sa opatrenie nebude mať nepriaznivý vplyv na vlastné zdroje Únie pochádzajúce z DPH.
- (10) Rozhodnutie 2009/791/ES by sa preto malo zodpovedajúcim spôsobom zmeniť,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Rozhodnutie 2009/791/ES sa mení takto:

1. Názov sa nahrádza takto:

⁶ Rozhodnutie Rady 2009/791/ES z 20. októbra 2009, ktorým sa Spolkovej republike Nemecko povoľuje naďalej uplatňovať opatrenie odchyľujúce sa od článku 168 smernice 2006/112/ES o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty (Ú. v. EÚ L 283, 30.10.2009, s. 55).

⁷ Smernica Rady 2009/162/EÚ z 22. decembra 2009, ktorou sa menia a dopĺňajú niektoré ustanovenia smernice 2006/112/ES o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty (Ú. v. EÚ L 10, 15.1.2010, s. 14 – 18).

„Rozhodnutie Rady z 20. októbra 2009, ktorým sa Spolkovej republike Nemecko povoľuje naďalej uplatňovať opatrenie odchyľujúce sa od článkov 168 a 168a smernice 2006/112/ES o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty“;

2. Článok 2 sa nahrádza takto:

„Článok 2

Toto rozhodnutie stráca účinnosť 31. decembra 2024.

Žiadosť o predĺženie platnosti odchyľujúceho sa opatrenia stanoveného v tomto rozhodnutí sa Komisii predloží do 31. marca 2024.

K takejto žiadosti sa pripojí správa o uplatňovaní tohto opatrenia, ktorej súčasťou je preskúmanie pomeru rozdelenia uplatňovaného na právo na odpočet DPH na základe tohto rozhodnutia.“

Článok 2

Toto rozhodnutie je určené Spolkovej republike Nemecko.

V Bruseli

*Za Radu
predseda*